അധ്യാത്മരാമായണം സുന്ദരകാണ്ഡം സർഗം1

ശ്രീമഹാദേവ ഉവാച .
ശതയോജനവിസ്തീർണം സമുദ്രം മകരാലയം .
ലി-ലം-ഘ-യിഷുരാനന്ദസന്ദോഹോ മാരുതാത്മജഃ .. 1..

ധ്യാത്വാ രാമം പരാത്മാനമിദം വചനമബ്രവീത് .
പശ്യന്തു വാനരാഃ സർവേ ഗച്ഛന്തം മാം വിഹായസാ .. 2..

അമോഘം രാമനിർമുക്തം മഹാബാണമിവാഖിലാഃ .
പശ്യാമ്യദ്യൈവ രാമസ്യ പത്നീം ജനകനന്ദിനീം .. 3..

കൃതാർഥോഽഹം കൃതാർഥോഽഹം പുനഃ പശ്യാമി രാഘവം .
പ്രാണപ്രയാണസമയേ യസ്യ നാമ സകൃത്സ്മരൻ .. 4..

നരസ്തീർത്വാ ഭവാംഭോധിമപാരം യാതി തത്പദം .
കിം പുനസ്തസ്യ ദൂതോഽഹം തദംഗാംഗുലിമുദ്രികഃ .. 5..

തമേവ ഹൃദയേ ധ്യാത്വാ ലംഘയാമ്യല്പവാരിധിം .
ഇത്യുക്ത്വാ ഹനുമാൻ ബാഹൂ പ്രസാര്യായതവാലധിഃ .. 6..

ഋജുഗ്രീവോർധ്വദൃഷ്ടിഃ സന്നാകുഞ്ചിതപദദ്വയഃ .
ദക്ഷിണാഭിമുഖസ്തൂർണം പുപ്ലുവേഽനിലവിക്രമഃ .. 7..

ആകശാത്ത്വരിതം ദേവൈർവീക്ഷ്യമാണോ ജഗാമ സഃ .
ദൃഷ്ട്വാനിലസുതം ദേവാ ഗച്ഛന്തം വായുവേഗതഃ .. 8..

പരീക്ഷണാർഥം സത്ത്വസ്യ വാനരസ്യേദമബ്രുവൻ .
ഗച്ഛത്യേഷ മഹാസത്ത്വോ വാനരോ വായുവിക്രമഃ .. 9..

ലങ്കാം പ്രവേഷ്ടും ശക്തോ വാ ന വാ ജാനീമഹേ ബലം .
ഏവം വിചാര്യ നാഗാനാം മാതരം സുരസാഭിധാം .. 10..

അബ്രവീദ്ദേവതാവൃന്ദഃ കൗതൂഹലസമന്വിതഃ .
ഗച്ഛ ത്വം വാനരേന്ദ്രസ്യ കിഞ്ചിദ്വിഘ്നം സമാചര .. 11..

ജ്ഞാത്വാ തസ്യ ബലം ബുദ്ധിം പുനരേഹി ത്വരാന്വിതാ .
ഇത്യുക്താ സാ യയൗ ശിഘ്രം ഹനുമദ്വിഘ്നകാരണാത് .. 12..

ആവൃത്യ മാർഗം പുരതഃ സ്ഥിത്വാ വാനരമബ്രവീത് .
ഏഹി മേ വദനം ശീഘ്രം പ്രവിശസ്വ മഹാമതേ .. 13..

ദേവൈസ്ത്വം കല്പിതോ ഭക്ഷ്യഃ ക്ഷുധാസമ്പീഡിതാത്മനഃ .
താമാഹ ഹനുമാൻ മാതരഹം രാമസ്യ ശാസനാത് .. 14..

ഗച്ഛാമി ജാനകീം ദ്രഷ്ടും പുനരാഗമ്യ സത്വരഃ .
രാമായ കുശലം തസ്യാഃ കഥയിത്വാ ത്വദാനനം .. 15..

നിവേക്ഷ്യേ ദേഹി മേ മാർഗം സുരസായൈ നമോഽസ്തു തേ .
ഇത്യുക്താ പുനരേവാഹ സുരസാ ക്ഷുധിതാസ്മ്യഹം .. 16..

പ്രവിശ്യ ഗച്ഛ മേ വക്ത്രം നോ ചേത്ത്വാം ഭക്ഷയാമ്യഹം .
ഇത്യുക്തോ ഹനുമാനാഹ മുഖം ശീഘ്രം വിദാരയ .. 17..

പ്രവിശ്യ വദനം തേഽദ്യ ഗച്ഛാമി ത്വരയാന്വിതഃ .
ഇത്യുക്ത്വാ യോജനായാമദേഹോ ഭൂത്വാ പുരഃ സ്ഥിതഃ .. 18..

ദൃഷ്ട്വാ ഹനൂമതോ രൂപം സുരസാ പഞ്ചയോജനം .
മുഖം ചകാര ഹനുമാൻ ദ്വിഗുണം രൂപമാദധത് .. 19..

തതശ്ചകാര സുരസാ യോജനാനാം ച വിംശതിം .
വക്ത്രം ചകാര ഹനുമാംസ്ത്രിംശദ്യോജനസമ്മിതം .. 20..

തതശ്ചകാര സുരസാ പഞ്ചാശദ്യോജനായതം .
വക്ത്രം തദാ ഹനൂമാംസ്തു ബഭൂവാംഗുഷ്ഠസന്നിഭഃ .. 21..

പ്രവിശ്യ വദനം തസ്യാഃ പുനരേത്യ പുരഃ സ്ഥിതഃ .
പ്രവിഷ്ടോ നിർഗതോഽഹം തേ വദനം ദേവി തേ നമഃ .. 22..

ഏവം വദന്തം ദൃഷ്ട്വാ സാ ഹനൂമന്തമഥാബ്രവീത് .
ഗച്ഛ സാധയ രാമസ്യ കാര്യം ബുദ്ധിമതാം വര .. 23..

ദേവൈഃ സമ്പ്രേഷിതാഹം തേ ബലം ജിജ്ഞാസുഭിഃ കപേ .
ദൃഷ്ട്വാ സീതാം പുനർഗത്വാ രാമം ദ്രക്ഷ്യസി ഗച്ഛ ഭോഃ .. 24..

ഇത്യുക്ത്വാ സാ യയൗ ദേവലോകം വായുസുതഃ പുനഃ .
ജഗാമ വായുമാർഗേണ ഗരുത്മാനിവ പക്ഷിരാട് .. 25..

സമുദ്രോഽപ്യാഹ മൈനാകം മണികാഞ്ചനപർവതം .
ഗച്ഛത്യേഷ മഹാസത്ത്വോ ഹനൂമാന്മാരുതാത്മജഃ .. 26..

രാമസ്യ കാര്യസിദ്ധ്യർഥം തസ്യ ത്വം സചിവോ ഭവ .
സഗരൈർവർദ്ധിതോ യസ്മാത്പുരാഹം സാഗരോഽഭവം .. 27..

തസ്യാന്വയേ ബഭൂവാസൗ രാമോ ദാശരഥിഃ പ്രഭുഃ .
തസ്യ കാര്യാർഥസിദ്ധ്യർഥം ഗച്ഛത്യേഷ മഹാകപിഃ .. 28..

ത്വമുത്തിഷ്ഠ ജലാത്തൂർണം ത്വയി വിശ്രമ്യ ഗച്ഛതു .
സ തഥേതി പ്രാദുരഭൂജ്ജലമധ്യാന്മഹോന്നതഃ .. 29..

നാനാമണിമയൈഃ ശൃംഗൈസ്തസ്യോപരി നരാകൃതിഃ .
പ്രാഹ യാന്തം ഹനൂമന്തം മൈനാകോഽഹം മഹാകപേ .. 30..

സമുദ്രേണ സമാദിഷ്ടസ്ത്വദ്വിശ്രാമായ മാരുതേ .
ആഗച്ഛാമൃതകല്പാനി ജഗ്ധ്വാ പക്വഫലാനി മേ .. 31..

വിശ്രമ്യാത്ര ക്ഷണം പശ്ചാദ്ഗമിഷ്യസി യഥാസുഖം .
ഏവമുക്തോഽഥ തം പ്രാഹ ഹനൂമാന്മാരുതാത്മജഃ .. 32..

ഗച്ഛതോ രാമകാര്യാർഥം ഭക്ഷണം മേ കഥം ഭവേത് .
വിശ്രാമോ വാ കഥം മേ സ്യാദ്ഗന്തവ്യം ത്വരിതം മയാ .. 33..

ഇത്യുക്ത്വാ+ സ്പൃഷ്ട-ശിഖരഃ കരാഗ്രേണ യയൗ കപിഃ .
കിഞ്ചിദ്ദൂരം ഗതസ്യാസ്യ ഛായാം ഛായാഗ്രഹോഽഗ്രഹീത് .. 34..

സിംഹികാ നാമ സാ ഘോരാ ജലമധ്യേ സ്ഥിതാ സദാ .
ആകാശഗാമിനാം ഛായാമാക്രമ്യാകൃഷ്യ ഭക്ഷയേത് .. 35..

തയാ ഗൃഹീതോ ഹനുമാംശ്ചിന്തയാമാസ വീര്യവാൻ .
കേനേദം മേ കൃതം വേഗരോധനം വിഘ്നകാരിണാ .. 36..

ദൃശ്യതേ നൈവ കോഽപ്യത്ര വിസ്മയോ മേ പ്രജായതേ .
ഏവം വിചിന്ത്യ ഹനുമാനധോ ദൃഷ്ടിം പ്രസാരയത് .. 37..

തത്ര ദൃഷ്ട്വാ മഹാകായാം സിംഹികാം ഘോരരൂപിണീം .
പപാത സലിലേ തൂർണം പദ്ഭ്യാമേവാഹനദ്രുഷാ .. 38..

പുനരുത്പ്ലുത്യ ഹനൂമാൻ ദക്ഷിണാഭിമുഖോ യയൗ .
തതോ ദക്ഷിണമാസാദ്യ കൂലം നാനാഫലദ്രുമം .. 39..

നാനാപക്ഷിമൃഗാകീർണം നാനാപുഷ്പലതാവൃതം .
തതോ ദദർശ നഗരം ത്രികൂടാചലമൂർധനി .. 40..

പ്രാകാരൈർബഹുഭിര്യുക്തം പരിഖാഭിശ്ച സർവതഃ .
പ്രവേക്ഷ്യാമി കഥം ലങ്കാമിതി ചിന്താപരോഽഭവത് .. 41..

രാത്രൗ വേക്ഷ്യാമി സൂക്ഷ്മോऽഹം ലങ്കാം രാവണപാലിതാം .
ഏവം വിചിന്ത്യ തത്രൈവ സ്ഥിത്വാ ലങ്കാം ജഗാമ സഃ .. 42..

ധൃത്വാ സൂക്ഷ്മം വപുർദ്വാരം പ്രവിവേശ പ്രതാപവാൻ .
തത്ര ലങ്കാപുരീ സാക്ഷാദ്രാക്ഷസീവേഷധാരിണീ .. 43..

പ്രവിശന്തം ഹനൂമന്തം ദൃഷ്ട്വാ ലങ്കാ വ്യതർജയത് .
കസ്ത്വം വാനരരൂപേണ മാമനാദൃത്യ ലങ്കിനീം .. 44..

പ്രവിശ്യ ചോരവദ്രാത്രൗ കിം ഭവാൻ കർതുമിച്ഛതി .
ഇത്യുക്ത്വാ രോഷതാമ്രാക്ഷീ പാദേനാഭിജഘാന തം .. 45..

ഹനുമാനപി താം വാമമുഷ്ടിനാവജ്ഞയാഹനത് .
തദൈവ പതിതാ ഭൂമൗ രക്തമുദ്വമതീ ഭൃശം .. 46..

ഉത്ഥായ പ്രാഹ സാ ലങ്കാ ഹനൂമന്തം മഹാബലം .
ഹനൂമൻ ഗച്ഛ ഭദ്രം തേ ജിതാ ലങ്കാ ത്വയാനഘ .. 47..

പുരാഹം ബ്രഹ്മണാ പ്രോക്താ ഹ്യഷ്ടാവിംശതിപര്യയേ .
ത്രേതായുഗേ ദാശരഥീ രാമോ നാരായണോऽവ്യയഃ .. 48..

ജനിഷ്യതേ യോഗമായാ സീതാ ജനകവേശ്മനി .
ഭൂഭാരഹരണാർഥായ പ്രാർഥിതോऽയം മയാ ക്വചിത് .. 49..

സഭാര്യോ രാഘവോ ഭ്രാത്രാ ഗമിഷ്യതി മഹാവനം .
തത്ര സീതാം മഹാമായാം രാവണോऽപഹരിഷ്യതി .. 50..

പശ്ചാദരാമേണ സാചിവ്യം സുഗ്രീവസ്യ ഭവിഷ്യതി .
സുഗ്രീവോ ജാനകീം ദ്രഷ്ടും വാനരാൻ പ്രേഷയിഷ്യതി .. 51..

തത്രൈകോ വാനരോ രാത്രാവാഗമിഷ്യതി തേऽന്തികം .
ത്വയാ ച ഭർത്സിതഃ സോऽപി ത്വാം ഹനിഷ്യതി മുഷ്ടിനാ .. 52..

തേനാഹതാ ത്വം വ്യഥിതാ ഭവിഷ്യസി യദാനഘേ .
തദൈവ രാവണസ്യാന്തോ ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ .. 53..

തസ്മാത് ത്വയാ ജിതാ ലങ്കാ ജിതം സർവം ത്വയാനഘ .
രാവണാന്തഃപുരവരേ ക്രീഡാകാനനമുത്തമം .. 54..

തന്മധ്യേऽശോകവനികാ ദിവ്യപാദപസങ്കുലാ .
അസ്തി തസ്യാം മഹാവൃക്ഷഃ ശിംശപാ നാമ മധ്യഗഃ .. 55..

തത്രാസ്തേ ജാനകീ ഘോരരാക്ഷസീഭിഃ സുരക്ഷിതാ .
ദൃഷ്ട്വൈവ ഗച്ഛ ത്വരിതം രാഘവായ നിവേദയ .. 56..

ധന്യാഹമപ്യദ്യ ചിരായ രാഘവ-
സ്മൃതിർമമാസീദ്ഭവപാശമോചിനീ .
തദ്ഭക്തസംഗോഽപ്യതിദുർലഭോ മമ
പ്രസീദതാം ദാശരഥിഃ സദാ ഹൃദി .. 57..

ഉല്ലംഘിതേഽബ്ധൗ പവനാത്മജേന
ധരാസുതായാശ്ച ദശാനനസ്യ .
പുസ്ഫോര വാമാക്ഷി ഭുജശ്ച തീവ്രം
രാമസ്യ ദക്ഷാംഗമതീന്ദ്രിയസ്യ .. 58..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമായണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ സുന്ദരകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ സർഗഃ .. 1..

ഓം

CHECKED BY GURU P.R.IYER
7.5.2024